

14.12.2021

Kokousaika	14.12.2021 16:15 - 20:07, keskeytetty: 18:07 - 18:12	
Kokouspaikka	Fredriksberg, B-talo (Konepajankuja 3, 2. kerros) / Sähköinen kokous	
Läsnä		
Jäsenet	Arhinmäki, Paavo Suomalainen, Nina (etänä) Ahde, Hilikka (etänä) Ahmed, Mahad (etänä) Alanko-Kahiluoto, Outi (etänä) Honkasalo, Veronika (etänä) Kärkkäinen, Eeva (etänä) Laaksonen, Heimo (etänä) Makkonen, Teija Niskanen, Dani (etänä) Tuomi-Nikula, Tuomas Hagman, Oona (etänä) Miettinen, Nina (etänä)	apulaispormestari varapuheenjohtaja poistui 19:49, saapui 20:03 varajäsen varajäsen
Muut	Laitio, Tommi Laine-Hendolin, Kirsti Huurre, Petteri (etänä) Männistö, Mari Vatka, Mikko (etänä) Vänttinen, Katri (etänä) Eranka, Essi (etänä) Nera, Miska Palamaa, Pirjo Ocampo, Victor (etänä) Malmberg, Mika (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja hallintojohtaja liikuntapaikkapäällikkö vs. liikuntajohtaja kulttuurijohtaja nuorisoasiainjohtaja kirjastopalvelujen johtaja poistui 17:47, poissa: 203 - 210 § viestintä- ja markkinointipäällikkö tiedottaja hallintoasiantuntija hallintosihteeri tekninen avustaja nuorisoneuvoston edustaja saapui 16:22, poissa: 198 - 199 § talous- ja suunnittelupäällikkö asiantuntija saapui 16:20, poistui 17:25, läsnä:

14.12.2021

	Rossi, Tapio (etänä)	200 - 201 § vesiliikennepäällikkö asiantuntija saapui 18:12, poistui 18:47, läsnä: 205 §
	Penttilä, Inari (etänä)	kehittämisasiantuntija asiantuntija saapui 18:50, poistui: 20:03, läsnä: 207 - 209 §
	Bergström, Ulla (etänä)	kulttuurikeskukset -palvelun päällikkö asiantuntija saapui 19:30, poistui 19:50, läsnä: 208 §
	Laurio, Ulla (etänä)	suunnittelija asiantuntija saapui 19:30, poistui 19:50, läsnä: 208 §
Puheenjohtaja		
	Paavo Arhinmäki	apulaispormestari 198 - 210 §
Esittelijät		
	Tommi Laitio	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja 198 - 203 §
	Kirsti Laine-Hendolin	hallintojohtaja 204 - 205 §
	Petteri Huurre	vs. liikuntajohtaja 206 - 207 §
	Mari Männistö	kulttuurijohtaja 208 §
	Mikko Vatka	nuorisoasiainjohtaja 209 - 210 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Miska Nera	hallintoasiantuntija 198 - 210 §

14.12.2021

§	Asia	
198	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
199	Asia/2	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen
200	Asia/3	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle koronamäärärahan käytöstä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla
201	Asia/4	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti vuodelle 2022
202	Asia/5	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteiset avustusperiaatteet
203	Asia/6	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille
204	Asia/7	Muutos kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteisiin vuodelle 2022
205	Asia/8	Oikaisuvaatimus koskien ulkoilupalvelupäällikön päätöstä 15.11.2021 § 70
206	Asia/9	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen toivomusponnesta koskien kivituhka- ja tekonurmikenttien alueellista jakaantumista sekä tulevia kehityshankkeita
207	Asia/10	Liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategia
208	Asia/11	Kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategia
209	Asia/12	Nuorisopalvelukokonaisuuden palvelustrategia
210	Asia/13	Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmä ja osallisuuden edistäminen Helsingissä

§ 198

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsi pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Teija Makkonen ja Tuomas Tuomi-Nikula sekä varatarkastajiksi jäsenet Veronika Honkasalo ja Oona Hagman.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsi puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti pöytäkirjan varatarkastajaksi Joel Harkimon sijasta Oona Hagmanin.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Teija Makkonen ja Tuomas Tuomi-Nikula sekä varatarkastajiksi jäsenet Veronika Honkasalo ja Joel Harkimo.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.12.2021

Asia/2

§ 199

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

Toimialajohtaja

3.12.2021, 81 §

Ulkokuntoilulaitteiden hankinta liikuntapalvelukokonaisuuden käyttöön

3.12.2021, 82 §

Tartuntatautilain 58 ja 58 d §:n noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan asiakastiloissa ja toiminnassa ajalla 4.12.–31.12.2021

3.12.2021, 83 §

Luottokortin hankkiminen Pelitoiminta Sturen toimintaan

7.12.2021, 84 §

Taideteoslahjoituksen vastaanottaminen Helsingin taidemuseolle

10.12.2021, 85 §

Luottokortin hankinta etsivän nuorisotyön yksikön työntekijöille

10.12.2021, 86 §

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäntö 1.1.2022

Kirjastopalvelukokonaisuus

Aluekirjastopalvelujen johtaja

30.11.2021, 11 §

Aluekirjastopalvelujen yksiköiden aukioloajat 1.1.-4.6.2022 sekä poikkeukselliset aukioloajat vuonna 2022 6.1.2023 saakka

1.12.2021, 12 §

Siivouspalvelut, Lauttasaaren kirjasto

Keskustakirjaston johtaja

29.11.2021, 3 §

Keskustakirjasto Oodin aukioloajat vuonna 2022 ja poikkeukselliset aukioloajat 6.1.2023 saakka

Kulttuuripalvelukokonaisuus

Kulttuurijohtaja

8.12.2021, 13 §

Taideteoslahjoituksen vastaanottaminen HAM Helsingin taidemuseolle

Taidemuseon johtaja

30.11.2021, 49 §

Taidemuseon taidehankinta taiteilijalta

30.11.2021, 50 §

Taidemuseon taidehankinta Galleria Rankasta

30.11.2021, 51 §

Taidemuseon prosenttirahahanke, Cygnaeus-Enheten, teostilaus ja kokoelmiin liittäminen

30.11.2021, 52 §

Taidemuseon prosenttirahahankinta, Pasilan peruskoulu ja päiväkoti, luonnostilaus

1.12.2021, 53 §

Taidemuseon taidehankinta taiteilijalta

1.12.2021, 54 §

Taidemuseon taidehankinta taiteilijalta

1.12.2021, 55 §

Taidemuseon taidehankinta taiteilijaryhmältä

1.12.2021, 56 §

Taidemuseon taidehankinta taiteilijalta

8.12.2021, 57 §

Taidemuseon taidehankinta HAM-galleriasta

8.12.2021, 58 §

Taidemuseon taidehankinta Valokuvagalleria Hippolytestä

8.12.2021, 59 §

Taidemuseon taidehankinta taiteilijalta

8.12.2021, 60 §

Taidemuseon taidehankinta taiteilijalta

Liikuntapalvelukokonaisuus

Liikuntajohtaja

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2021

24.11.2021, 42 §
Vahingonkorvausvaatimus koskien esinevahinkoa

24.11.2021, 43 §
Vahingonkorvausvaatimus koskien esinevahinkoa

9.12.2021, 44 §
Salassa pidettävä

Liikuntapaikkapäällikkö

8.12.2021, 48 §
Brahenkentän kahvilatilan vuokraus oheistiloineen Braku Oy:lle

Liikuntapalvelupäällikkö

30.11.2021, 22 §
Starttiavustukset 2021

30.11.2021, 23 §
Tapahtuma-avustusten 2021 myöntäminen

Nuorisopalvelukokonaisuus

Nuorisoasiainjohtaja

30.11.2021, 30 §
Siivouspalvelut, Kivikon nuorisotalo

1.12.2021, 31 §
Siivouspalvelut, Pihlajamäen nuorisotalo

2.12.2021, 32 §
Siivouspalvelut, Lauttasaaren nuorisotalo

2.12.2021, 33 §
Siivouspalvelut, Ruoholahden nuorisotalo

2.12.2021, 34 §
Siivouspalvelut, nuorisoasiainkeskus Sandels

2.12.2021, 35 §
Siivouspalvelut, nuorisoasiainkeskus Drumsö

2.12.2021, 36 §
Siivouspalvelut, Viikin nuorisotalo

9.12.2021, 37 §
Tutkimuslupa, Mitä tuli sisään, kun nuoret tulivat Oodiin? Kunnallisen

nuorisotyön tehtävä ja nuorisokasvatus kirjaston yhteydessä toimivassa nuorisotilassa Helsingissä: Case Oodi.

Kumppanuuspäällikkö

1.12.2021, 29 §

Nuorten toimintaryhmän Pasila Futsal -ryhmän projektiavustushakemus vuodelle 2021

Läntisen nuorisotyön aluepäällikkö

3.12.2021, 18 §

Työsuhteisen oikeus toteuttaa hankintoja viranhaltijan lukuun

3.12.2021, 19 §

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä 2022 - 2024 (DPS)

Pohjoisen nuorisotyön aluepäällikkö

Työsuhteisen oikeus toteuttaa hankintoja viranhaltijan lukuun

Kulttuuri- ja kirjastojaosto

23.11.2021, § 30

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

23.11.2021, § 31

Taide- ja kulttuuriavustukset 2022, tanssin vapaan kentän erityisavustus

23.11.2021, § 32

Koronasta palautumisen vuoden 2021 lisämäärärahan jakaminen taide- ja kulttuurialan yhteisöille ja tapahtumille sekä taiteen perusopetuksen oppilaitoksille

Nuorisajaosto

25.11.2021, § 22

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

25.11.2021, § 23

Loma-aikojen leiriavustuksien 2021 käyttö (kausi 1.11.2020 - 31.10.2021)

25.11.2021, § 24

Nuorisotoiminnan koronalisäavustukset 2021

14.12.2021

7.12.2021, § 25

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

7.12.2021, § 26

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaoston kevätkauden kokousajat vuonna 2022

7.12.2021, § 27

Nuorisosaoston lausunto kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2022 tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta

Kulttuuri- ja kirjastojaosto

7.12.2021, § 33

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

7.12.2021, § 34

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston kevätkauden kokousajat vuonna 2022

7.12.2021, § 35

Kulttuuri- ja kirjastojaoston lausunto kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2022 tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta

7.12.2021, § 36

Taide- ja kulttuuriavustukset 2021, kulttuuri- ja kirjastojaoston 7. jako

7.12.2021, § 37

Kulttuuritekopalkinnon 2021 päätösvallan delegointi kulttuurin edistämisen päällikölle

7.12.2021, § 38

Avustusmäärärahojen 2021 päätösvallan delegointi kulttuurin edistämisen päällikölle

7.12.2021, § 39

Kulttuurin laitosavustukset vuodelle 2022

7.12.2021, § 40

Ratikka Group Oy:n kehittämisavustus vuodelle 2022

7.12.2021, § 41

Monivuotiset taide- ja kulttuuriavustukset vuodelle 2022

14.12.2021

Asia/2

7.12.2021, § 42

Taide- ja kulttuuriavustukset vuodelle 2022, vähintään 50 000 euron hakemukset

7.12.2021, § 43

Taide- ja kulttuuriavustukset 2022, kulttuuri- ja kirjastojaoston 1. jako, alle 50 000 euron hakemukset

7.12.2021, § 44

Taiteen perusopetuksen avustukset 2022

7.12.2021, § 45

Avustushaku iäkkäiden ihmisten liikkumisen ja kulttuuritoiminnan edistämiseksi 2022

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Pirjo Palamaa, hallintosihteeri, puhelin: 310 87764
pirjo.palamaa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen. Toimialajohtaja voi ottaa toimialalautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt päätöksen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viranhaltijapäätökset julkaistaan kokonaisuudessaan internetissä, siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä ja henkilötietoja, osoitteessa:

[Viranhaltijapäätökset | Helsingin kaupunki](#)

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Pirjo Palamaa, hallintosihteeri, puhelin: 310 87764

14.12.2021

Asia/2

pirjo.palamaa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2021

Asia/3

§ 200

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle koronamäärärahan käytöstä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla

HEL 2021-013311 T 02 02 02

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi
Reetta Sariola, suunnitteluosaston päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus kohdentaa vuoden 2022 talousarvion talousarvio-kohdalle 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, koronasta toipumiseen eli koronan aiheuttamiin jälleenrakennustarpeisiin varatusta 70 miljoonan euron määrärahasta 8 miljoonaa euroa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle käytettäväksi kulttuuri- ja tapahtuma-alan tukemiseen, lasten ja nuorten hyvinvointivajeen korjaamiseen, ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin ja liikkeelle lähtemisen tukemiseen sekä ulkoilun ja liikunnan mahdollisuuksien vahvistamiseen.

Määrärahan jakautuminen:

- Kulttuuri- ja tapahtuma-alan tukemiseen 3 520 000 euroa, josta avustuksiin 1 850 000 euroa

- Lasten ja nuorten hyvinvointivajeen korjaamiseen 3 400 000 euroa, josta avustuksiin 1 000 000 euroa
- Ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin ja liikkeelle lähtemisen tukemiseen 520 000 euroa
- Ulkoilun ja liikunnan mahdollisuuksien vahvistamiseen 560 000 euroa

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin talousarvioon vuodelle 2022 on kaupunginhallituksen käyttövaroihin vuodelle varattu kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisesti 70 miljoonaa euroa koronasta toipumiseen eli koronan aiheuttamiin jälleenrakennustarpeisiin. Paketti jaetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kesken erillisen käyttösuunnitelman mukaisesti. Koronapalautumisen kokonaisuudesta pääosa kohdennetaan sosiaali- ja terveystoimialan hoito- ja palveluvelan korjaamiseen vuonna 2022, lisäksi kohdennetaan resursseja lasten ja nuorten oppimis- ja hyvinvointivajeen korjaamiseksi sekä tuetaan kulttuuri- ja tapahtuma-alaa. Vuonna 2022 käyttämättä jääneet määrärahat siirretään vuodelle 2023.

Koronapalautumisen määrärahat jakautuvat siten, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ohjataan 17 miljoonaa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 8 miljoonaa ja sosiaali- ja terveystoimialalle 45 miljoonaa. Kaikki tämä tullaan käyttämään kaupunkilaisten hyvinvoinnin lisäämiseen ja koronasta palautumiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että toimiala kohdistaa määrärahat siten, että niillä tuetaan laajasti kaupunkilaisten hyvinvoinnin lisäämistä ja koronasta palautumista. Määrärahan esitetään kohdentuvan kulttuuri- ja tapahtuma-alan tukemiseen, lasten ja nuorten hyvinvointivajeen korjaamiseen, ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin ja liikkeelle lähtemisen tukemiseen sekä ulkoilun ja liikunnan mahdollisuuksien vahvistamiseen.

Tapahtuma- ja kulttuurialan koronapalautumisen kohdistetaan 3,52 miljoonaa euroa, josta avustuksiin 1,85 miljoonaa euroa. Lasten ja nuorten hyvinvointivajeen korjaamiseen kohdistetaan 3,4 miljoonaa euroa, josta liikuntatoimijoiden avustuksiin 1 miljoonaa euroa. Lisäksi ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin ja liikkeelle lähtemisen tukemiseen osoitetaan 520 000 euroa sekä kaupunkilaisten ulkoilun ja liikkeelle lähtemisen tueksi osoitetaan 560 000 euroa.

Tapahtuma- ja kulttuurialan koronapalautumiseksi toimijoille kohdistetaan avustuksia, pilotoidaan mikroavustamista, vahvistetaan työllistämistä ja osaamista, toteutetaan tilojen väliaikaiskäytön kokeiluja kentän

14.12.2021

toimijoiden kanssa, lisätään tapahtumallisuutta keskustaan sekä kaupunkikeskuksiin sekä lisätään kentän vuoropuhelua.

Lasten ja nuorten hyvinvointivajeen korvaamiseksi vahvistetaan mielen hyvinvointia sekä vähennetään yksinäisyyttä, mm. lisäämällä koulunuo-
risotyötä, kehittämällä kaveritoimintaa ja yksinäisyystyötä, vahvistamalla perustoimintaa nuorisotyössä, lisäämällä lasten ja nuorten tapahtumatoimintaa kirjastoissa sekä laajentamalla koulu-PT (personal trainer) -toimintaa toiselle asteelle. Lisäksi nuorten työelämätaitoja ja ensimmäisten työkokemusten saamisen toimenpiteitä vahvistetaan kesätyö-, harjoittelu- ja mikrotyötoimintaa lisäämällä.

Ikääntyneiden mielen hyvinvointia ja liikkeelle lähtemistä edistetään lisäämällä vapaaehtois- ja kaveritoimintaa sekä vahvistamalla yhteistyötä sen toteuttamisessa. Ikääntyneille suunnattua viestintää ja vuorovai-
kutteisia etädigipalveluja lisätään.

Kaupunkilaisten ulkoilua ja liikkeelle lähtemistä edistetään lisäämällä ulkoilupalvelujen löydettävyyttä, avaamalla koulujen liikuntatiloja sekä kiihdyttämällä ulkoiluolosuhteiden rakentamista ja parantamista.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi
Reetta Sariola, suunnitteluyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.12.2021

Asia/4

§ 201

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti vuodelle 2022

HEL 2021-013178 T 02 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimintasuunnitelma 2022_FINAL
- 2 Kuvan tulosbudjetti 2022 (v. 2018-2021)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy vuoden 2022 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasuunnitelman ja tulosbudjetin liitteen 1 mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta oikeuttaa toimialajohtajan päättämään palvelukokonaisuuksien tiliryhmäkohtaisesta budjetoinnista, investointimäärärahojen kohdentamisesta sekä mahdollisista palvelukokonaisuuksien välisistä määrärahasiirroista tulosbudjettivuoden aikana.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintakate on vuonna 2022 yhteensä -196 576 000 euroa, mikä on 8 423 000 euroa matalampi kuin vuonna 2021.

Tulosbudjetin tulot heikkenevät viime vuoteen verrattuna 0,7 miljoonaa euroa (-1,9 %). Tämä selittyy kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ulkopuolisilta saamien avustusten muutoksilla. Muutoin tulojen määrä on budjetoitu edellisen vuoden tasolle.

Toimialan menobudjetti kasvaa 7,7 miljoonaa euroa (3,3 %) Keskeisimmät yhteiset selittävät tekijät tälle kasvulle ovat palkkamenojen, palvelujen ostojen ja tilavuokrien indeksikorotukset sekä uusien ja poistuvien tilojen vuokramuutokset.

Tämän lisäksi ehdotuksessa on otettu huomioon palvelukokonaisuuksien omiin määrärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset. Kulttuuripalvelukokonaisuuden toimintatalouteen vaikuttaa ulkopuolisella hankerahoituksella toteuttava ikääntyneiden digipalveluja parantava Lämpö-hanke sekä se, että Helsinki Biennaalia ei järjestetä vuonna 2022. Liikuntapalvelukokonaisuuden menokasvua selittää kunnossapitovastuiden ja sitä myötä määrärahojen siirto kaupunkiympäristön toimialalta. Nuorisopalvelukokonaisuuteen kohdistetaan lisämäärärahoja henkilöstön palkkaamiseen kaupunkistrategian mukaisesti nuorten määrän kasvun perusteella. Lisäksi talousarviossa on otettu huomioon ehkäisevän päihdetyön vastuiden siirtyminen sosiaali- ja terveystoimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Toimialan hallinnossa menoihin vaikuttaa kaupunkiyhteisen digitaalisen perustan aiheuttama kulujen kasvu ja uudet vakanssit kriittisiin tehtäviin.

Näiden tulo- ja menomuutosten yhteisvaikutuksesta tulosbudjetin sitova toimintakate heikkenee viime vuodesta 8 423 000 euroa (4,3 %).

Palvelukokonaisuuksittain tämä katemuutos jakaantuu seuraavalla tavalla: kulttuuri 1,179 milj. (2,3 %), liikunta 3,262 milj. (5,9 %), nuoriso 1,160 milj. (4,0 %), kirjastopalvelut 1,256 milj. (3,4 %) ja toimialan hallinto 1,567 milj. (7,0 %).

Toimialan irtaimen omaisuuden määräraha kasvaa 1,081 miljoonaa euroa (17 %). Tasaisen kohdentamisen lisäksi määrärahoilla vahvistetaan erityisesti liikuntapalvelukokonaisuuden laitekannan hankintoja.

Toimialan käyttötalouden lisäksi toimiala hakee kaupunginhallituksen käyttövaroista 8 000 000 euron käyttöoikeutta koronapalautumiseen erillisen käyttösuunnitelman mukaisesti. Tämä kertaluonteinen erillismääräraha tulee käyttää vuosien 2022 ja 2023 aikana ja sen käyttöä seurataan erillisenä asiana, koska se ei näy osana toimialan käyttötaloutta.

14.12.2021

Kaupunginhallitus on esittänyt 8.11.2021 kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelman ohjeellisenä vuosille 2022–2024.

Kaupunginvaltuuston päätettävänä talousarvioehdotus on 8.12.2021.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulosbudjettivalmistelun perusteena on ollut kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 21.9.2021 hyväksymä vuoden 2022 talousarvioehdotus huomioituna kaupungin kaupunginhallituksen ehdotus 8.11.2021.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstötoimikunta on käsitellyt tulosbudjetin kokouksessaan 1.12.2021.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto, liikuntajaosto sekä nuorisajaosto ovat käsitelleet tulosbudjetin ja toimintasuunnitelman kokouksissaan 7.12.2021 ja antaneet lautakunnalle lausuntonsa asiasta. Lausunnot näkyvät tämän esityksen päätöshistoriassa.

Helsingin kaupungin hallintosäännön (kaupunginvaltuusto 22.9.2021) 10 luvun 1 §:n mukaan toimialalautakunta päättää alaiselleen toimialalle tulosbudjetin ja toimintasuunnitelman, jotka sisältävät talousarvioon perustuvat tulostavoitteet, tarvittavat toimenpiteet ja resurssit sekä toiminnasta kertyvät tulot ja aiheutuvat menot.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimintasuunnitelma 2022_FINAL
- 2 Kuvan tulosbudjetti 2022 (v. 2018-2021)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

14.12.2021

Asia/4

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto 07.12.2021 § 35

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto 07.12.2021 § 30

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaosto 07.12.2021 § 27

14.12.2021

Asia/5

§ 202

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteiset avustusperiaatteet

HEL 2021-012975 T 02 05 01 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet ja valvoo niiden toteutumista toimialatasoisesti seuraavasti:

Kulttuurin ja vapaa-ajan avustuksilla rakennetaan demokraattista ja elinvoimaista kaupunkia. Avustukset edistävät helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä. Avustuksin edistetään YK:n Agenda 2030 tavoitteita.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksilla:

- Vahvistetaan kansalaisyhteiskuntaa
- Vahvistetaan helsinkiläisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta
- Tuetaan monipuolista kulttuurin ja vapaa-ajan tarjontaa
- Parannetaan helsinkiläisten mahdollisuuksia merkitykselliseen elämään
- Edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävää toimintaa.

Kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisijaostot päättävät avustusten yksityiskohdalliset myöntämisen- ja arviontikriteerit ottaen huomioon lautakunnan hyväksymät periaatteet sekä voimassa olevan kaupunkistrategiaohjelman. Useampaa kuin yhtä palvelua koskevat avustusten myöntämisen- ja arviontikriteerit päättää lautakunta.

Avustuspäätökset ovat harkinnanvaraisia ja avoimesti haettavissa lukuun ottamatta laitosavustuksia ja palkintoja. Avustuspäätökset tehdään esittelystä. Avustustoiminnassa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia kaupungin yleisohjeita.

Valtuustokauden aikana yhtenäistetään avustusjärjestelmän vaikuttavuusarviointia kokonaisuutena. Lisäksi kehitetään avustustoiminnan seuranta- ja arviointia ja käytön valvontaa.

Lautakunta käsittelee vuosittain avustettavien yhteisöjen toimintaan tehtyjen toiminnan ja talouden tarkastuksen tuloksia ja niistä johdettuja toimenpidesuosituksia. Samassa yhteydessä arvioidaan jatkossa myös avustustoiminnan periaatteiden toteutumista.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

14.12.2021

Tommi Laitio

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin hallintosäännön 17 luvun 1 §:n mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet ja valvoo avustusperiaatteiden toteutumista toimialatasoisesti. Lautakunnan jaostot päättävät avustusperiaatteisiin pohjautuvat avustusten myöntämisen perusteet (hakemusten arviointikriteerit) ja päättävät avustusmäärärahojen jakamisesta. Päätökset tehdään esittelymenettelyyn perustuen ja ne ovat harkinnanvaraisia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on hyväksynyt nykyiset avustustoiminnan periaatteet kokouksessaan 13.2.2018, § 28. Päätösehdotuksessa on vahvistettu avustustoiminnan suhdetta demokratiaan ja kestävään kehitykseen. Tätä perustelee myös vuosina 2019–2021 tehty palvelustrategiatyö, joka entisestään selkeyttää avustusten ja ostopalvelujen eroa. Valmistelun lähtökohtana on ollut, että vahva ja vapaa kulttuurin kenttä ja kansalaisyhteiskunta ovat keskeisiä edellytyksiä demokraattiselle yhteiskunnalle. Toimialan palvelustrategia korostaa aiempaa voimakkaammin, että avustustoiminnalla tuetaan jonkun toisen toteuttamaan toimintaa, jonka kaupunki katsoo tukemisen arvoiseksi. Avustustoiminta on vastikkeetonta tukea, mikä erottaa sen esimerkiksi yhteistyöhankkeista tai ostopalveluista. Avustuksilla tuetaan eettistä toimintakulttuuria, joka edellyttää sekä kaupungilta että avustusten saajilta yhteistyötä, rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta.

Avustamisen periaatteille on valmisteltu palvelukokonaisuuksien kumppanuusyksiköissä toimenpiteet ja mittarit, joissa painottuvat vuorovaikutuksen ja viestinnän kehittäminen, avustusvalmisteluun liittyvien prosessien parantaminen ja kehittäminen yhdessä palvelukokonaisuuksien kesken, avustusten hakijoilta ja saajilta kerätty tieto ja palaute sekä avustusten jakautumisen alueellisen seurannan kehittäminen. Parin seuraavan vuoden aikana tuetaan myös koronapandemiasta elpymistä yhteisen palautumisohjelman kautta. Kaupungissa tarjolla olevaa toi-

14.12.2021

Asia/5

mintaa arvioidaan kokonaisuutena ja toiminnan monipuolisuutta tuetaan avustuksin, jotka monipuolistavat kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden omaa palvelutarjontaa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 203

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tunnistaa valtuutettu Katju Aron aloitteessa esiin nostetun tarpeen työtiloihin. Työn tekemisen tavat ovat monipuolistuneet ja monipaikkaiseen työhön sopivia tiloja tarvitaan monellakin toimialalla sekä yrityksissä, julkisella ja kolmannella sektorilla sekä opiskelijoiden ja itsensätyöllistäjien parissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tarjoaa jo nyt tilojaan kaupunkilaisten käyttöön varattavaksi. Tilapäiseen työskentelyyn voi varata tiloja kirjastoista, nuorisotaloista sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelukokonaisuuksista. Sekä kirjastoissa että nuorisotiloissa on helsinkiläisille monipuolinen mahdollisuus jo nykyisellään toimia ja kokoontua maksuttomasti. Kirjastoissa on varattavissa monipuolista välineistöä erilaisiin tarpeisiin. Uusia tiloja suunniteltaessa ja vanhojen peruskorjausten yhteydessä

huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja varattavuus kaupunkilaisten käyttöön oman toiminnan käyttöaikojen ulkopuolella. Tällä hetkellä sähköisessä Varaamo-palvelussa on 130 tilaa varattavina ja lisäksi tiloja voi varata toimialojen erillisten kanavien kautta.

Kaupunginhallitus on linjannut asukaskäytönperiaatteissaan (20.8.2018, § 505), että tilojen käytöstä peritään maksu, jos siihen liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Kilpailun vääristymisen takia kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää maksuttomuusperiaatteen laajentamista ongelmallisena. Helsingissä on runsaasti yrityksiä, joiden liiketoiminta perustuu toimisto- ja työskentelytilojen tarjoamiseen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että vastaavan maksuttoman tai erittäin edullisen palvelun toteuttaminen vaikeuttaisi muiden alan toimijoiden tilannetta ja palvelu voitaisiin katsoa kilpailun vääristämiseksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden kanssa kevästä 2021 lähtien tavoitehakisesti valmistellut tyhjilleen jäävien tilojen väliaikaista käyttöä. Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä taide- ja kulttuuritoimijoiden työskentelytiloina.

Tulevina vuosina tilojen varaaminen kaupunkilaisten käyttöön muun muassa kokoontumiseen, työskentelyyn ja toimintaan tulee helpottumaan merkittävästi. Sähköiseen Varaamo-järjestelmään tulee jatkuvasti lisää tiloja helposti varattavaksi. Digitaalinen varausten käsittely tulee mahdollistamaan tilannekohtaisesti verkkomaksamisen tai tilan maksuttoman käytön kaupungin linjausten mukaisesti. Tilojen varustelutasoon voi esittää toivomuksiaan palautejärjestelmän kautta tai kertomalla kehitysideansa suoraan toimipisteen henkilökunnalle.

Kaupungin tilavarausten asiakaskokemusta parannetaan yhtenäistämällä ja selkeyttämällä palveluprosesseja ja kehittämällä tiloja palvelutuotteena. Kaupunki on ottanut käyttöön tilavarauskokonaisuuden hallintamallin, jonka kautta toimialojen ja palvelujen tilavarauskäytännöt yhtenäistyvät ja voidaan vähentää tilojen varaamiseen liittyvää hallinnollista työtä. Tilojen ja laitteiden lisääminen Varaamo-palveluun ja tilavarausprosessien kehittäminen ovat olleet kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena vuonna 2021 ja niiden myötä muun muassa nuorisotilojen varaamista on digitalisoitu.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa aikalautakunnalta lausuntoa 10.1.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.10.2021 § 539

§ 204

Muutos kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteisiin vuodelle 2022

HEL 2021-009353 T 02 05 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti muuttaa hintojen asettamista koskevaa kohtaa hinnoitteluperiaatteissa liitteen mukaisesti. Muilta osin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksen 7.9.2021, § 128 mukaiset valtuutukset pysyvät voimassa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Mervi Karppanen, johtava laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 37536
mervi.karppanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuvan Hinnoitteluperiaatteet 2022 14122021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 7.9.2021, § 128 hyväksynyt kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2022. Tässä päätöksessä päivitetään hinnoitteluperiaatteiden hintojen asettamista käsittelevän kappaleen kohta: ”Toimialajohtajan on hinnoista ja hinnoitteluväleistä päättäessään tehtävä hintoihin peruspalvelujen hintaindeksin mukaiset hinnantarkistukset huomioiden kuitenkin mahdolliset, esim. myös arvonlisäveron aiheuttamat hinnanyörytystarpeet.”

14.12.2021

Hintojen asettamista koskevan kappaleen kohta muutetaan muotoon: ”Toimialajohtajalla on hinnoista ja hinnoitteluväleistä päättäessään oikeus tehdä hintoihin peruspalvelujen hintaindeksin mukaiset hinnantarkistukset tai muun suuruinen hinnantarkistus. Hinnantarkistuksissa on kuitenkin huomioitava mahdolliset, esim. myös arvonlisäveron aiheuttamat hinnanpyöröstystarpeet.”

Muutos on tarpeen sen vuoksi, että toimialajohtajalle jää mahdollisuus jättää indeksitarkastus tekemättä siksi, että tavoitteena on saada asiakkaat takaisin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelujen piiriin. Indeksikorotus huomioidaan jatkossa tehtävissä hintojen korotuksissa.

Muilta osin hinnoitteluperiaatteet ja valtuutukset pysyvät ennallaan lautakunnan päätöksen 7.9.2021, § 128 mukaisesti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Mervi Karppanen, johtava laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 37536
mervi.karppanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuvan Hinnoitteluperiaatteet 2022 14122021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tiedoksi

Talousspalveluyksikkö

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 128

14.12.2021

Asia/8

§ 205
Oikaisuvaatimus koskien ulkoilupalvelupäällikön päätöstä
15.11.2021 § 70

HEL 2021-012870 T 02 08 01 01

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli vesiliikennepäällikkö Tapio Rossi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Nina Suomalaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tapio Rossi, vesiliikennepäällikkö, puhelin: 310 87937
tapio.rossi(a)hel.fi
Kirsi Hietanen, lakimies, puhelin: 310 28007
kirsi.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 26.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkää ulkoilupalvelupäällikön 15.11.2021 § 70 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijän perustelut

Merenkävijät ry on toimittanut 26.11.2021 oikaisuvaatimuksen ulkoilupalvelupäällikön päätöksestä, jolla Helsingin kaupunki on irtisanonut liikennöintiyhteistyön Merenkävijät ry:n kanssa. Irtisanominen koskee vesireittiliikennettä Helsingissä sijaitsevaan Harakan saareen.

Oikaisuvaatimus

14.12.2021

Merenkävijät ry vaatii, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kumoaa oikaisuvaatimuksen kohteena olevan ulkoilupalvelupäällikön päätöksen. Merenkävijät ry katsoo, että vuosikymmeniä jatkunut liikennöintiyhteistyö on irtisanottu ilman ennakkovaroitusta tai neuvotteluja. Päätös on kohtuuton ja epätarkoituksenmukainen, eikä edistä helsinkiläisten etua.

Oikaisuvaatimus perusteluineen on asian liitteenä.

Helsingin kaupunki

Merenkävijät ry on liikennöinyt aikataulunmukaista vesireittiliikennettä Harakan saareen. Liikennöinnistä ei ole ollut voimassa olevaa kirjallista sopimusta osapuolten välillä. Näin ollen sopimussuhteen voidaan katsoa perustuneen vakiintuneeseen käytäntöön. Yleisesti kaupungin liikennöintisopimus on sopimusehtojen mukaisesti mahdollista irtisanoa ilman erityistä syytä päättymään joulukuun viimeiseen päivään. Irtisanominen pitää tehdä kirjallisesti viimeistään marraskuun viimeiseen päivään mennessä.

Ulkoilupalvelupäällikön 15.11.2021 § 70 päätöksellä Helsingin kaupunki on irtisanonut liikenneyhteistyön Merenkävijät ry:n kanssa koskien Harakan saaren vesireittiliikennettä. Helsingin kaupunki on katsonut ulkoilupalvelupäällikön päätöksen mukaisesti yhteistyön päättymään 31.12.2021.

Helsingin kaupungin ja Merenkävijät ry:n välisessä yhteistyössä on ollut kysymys yksityisoikeudellisesta oikeustoimesta. Näin ollen esimerkiksi oikaisuvaatimuksessa mainittu hallintolain 34 §:n velvollisuus asianomaisen kuulemiseen ei sovellu tähän, koska kyseessä ei ole hallintoasian käsittely, eikä hallintomenettelyä sovelleta tällaisiin oikeustoimiin. Toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia koskee pääsääntöisesti irtisanomisvapaus. Irtisanominen ei edellytä erityistä oikeudellista perustetta ja sopimuksen osapuoli voi irtisanoa sopimuksen valitsemanaan ajankohtana, ellei siitä ole erikseen laissa säädetty tai osapuolten kesken erikseen sovittu. Lähtökohtaisesti sopimuksen voi irtisanoa yksipuolisella päätöksellä. Mikäli irtisanomisaikaa ei ole laissa säädetty tai erikseen sovittu, niin irtisanomisajan tulee olla kohtuullinen. Liikenneyhteistyö Merenkävijät ry:n kanssa on perustunut vakiintuneeseen käytäntöön, koska voimassa olevaa kirjallista sopimusta ei ole ollut. Näin ollen Helsingin kaupungilla on ollut oikeus irtisanoa yhteistyö päättymään valitsemanaan ajankohtana ja ilman erityistä oikeudellista perustetta. Irtisanominen on voitu toteuttaa yksipuolisella päätöksellä. Yhteistyö on 15.11.2021 päätöksellä katsottu päättymään 31.12.2021. Irtisanomisaikaa voidaan pitää kohtuullisena ja irtisanominen on kaikilta osin tapah-

14.12.2021

tunut kaupungin normaalin ja vakiintuneen sopimuskäytännön mukaisesti.

Kirjallisen sopimuksen puuttumista on selvitetty useaan otteeseen. Vesiliikenneasiamies on yrittänyt selvittää Harakan vesireittiliikenteen sopimustilannetta sekä kaupungin eri tahojen että Merenkävijät ry:n kanssa. Vesiliikenneasiamies on soittanut Merenkävijät ry:n toimistolle 4.11.2021 ja tiedustellut jälleen, onko Merenkävijät ry:llä voimassa olevaa sopimusta liikennöinnistä ja jos sellainen löytyy, voiko sopimuksesta lähettää kopion kaupungille. Saman puhelun aikana vesiliikenneasiamies kertoi Merenkävijät ry:n toimistonhoitajalle, että kaupunki on suunnitellut vuodelle 2022 kokeilua, missä yksinoikeus harjoittaa säännöllistä vesiliikennettä Harakan saareen annetaan kokeilukumppanille ja Merenkävijät ry ei näin ollen voi jatkaa liikennöintiä Harakkaan kesällä 2022. Merenkävijät ry:n kommodori on myös keskustellut asiasta vesiliikenneasiamiehen kanssa puhelimesta 5.11.2021. Kirjallista sopimusta (voimassa olevaa tai päättynyttä) Harakan vesireittiliikenteestä ei ole löytynyt.

Helsingin kaupunki on toteuttanut Mente Marine Oy:n (Callboats) kanssa yhteysveneliikenteen Vartiosaareen kesällä 2020. Vartiosaareessa vieraili kesän aikana yli 7 000 ihmistä ja palaute Callboatsin toiminnasta oli käytännössä yksinomaan positiivista. Kesällä 2021 Merisatamassa liikennöi 12-paikkainen Callboats-kutsuvene. Callboatsin kyydissä pääsi useammasta lähtöpaikasta kaikkiin Merisataman saariin (pl. Särkkä, mihin Merenkävijät ry ei antanut lupaa liikennöintiin). Mente Marine Oy on kehittänyt Callboats-konseptia. Callboats on täysin sähkökäyttöinen yhteysvene. Veneen kutsuminen ja matkan maksaminen tapahtuu Callboats-sovelluksen kautta. Mente Marine Oy kehittää ja valmistelee myös autonomista liikennöintiä osana Callboats-konseptia.

Helsingin kaupunki on pyrkinyt kehittämään vesireittiliikennettä ympäristöystävällisempään ja asiakaslähtöisempään suuntaan. Kaupunki ei kuitenkaan osta tai tue vesireittiliikennettä ja yritysten tuotto tulee lipputuloista. Tämä vaikeuttaa kaupungin mahdollisuuksia vaatia suuria investointeja edellyttäviä kehitystoimia yrityksiltä. Mente Marine Oy:n Callboats-konsepti vastaa useisiin kaupungin nostamiin kehityskohtiin ja kaupunkistrategian painopisteisiin. Erityisen tärkeää on valmistella sähköiseen vesiliikenteeseen siirtymistä.

Helsingin kaupunki on suunnitellut toteuttavansa liikennekokeilun Mente Marine Oy:n kanssa Merisataman Uunisaareen ja Harakkaan suuntautuvassa liikenteessä vuonna 2022. Tavoitteena on saada toimintaa sujuvoitettua niin, että kuljettajan aika ei kulu lipunmyynti- ja tarkastustoimintoihin, vaan vene voi liikennöidä tehokkaammin. Lisäksi kesällä 2022 on tarkoitus kokeilla HELENin ja Callboatsin kanssa yhteistyössä

14.12.2021

HELENin latauslaitteen toimivuutta ja sen pohjalta voidaan valmistella standardoitua ja monistettavaa latausratkaisua Helsingin vesiliikenteeseen.

Mente Marine Oy on rakentamassa toista Callboats-venettä eli kummankin saaren liikenteessä toimii oma vene ja veneet liikennöivät ai-noastaan Uunisaareen ja Harakkaan ja esimerkiksi ryhmien saapuessa voidaan hetkeksi siirtää molemmat veneet kyseisen saaren liikenteeseen. Mente Marine Oy:n investoinnit kalustoon ja konseptin kehittämiseen ovat merkittäviä ja sen vuoksi on tärkeää, että kaupunki pyrkii siihen, että Mente Marine Oy saa riittävän tuoton, jotta investointien rahoituskulut ainakin yhden vuoden ajalta saadaan katettua lipputuloilla. Tämän vuoksi haluamme antaa Mente Marine Oy:lle yksinoikeuden säännölliseen liikenteeseen Uunisaareen ja Harakkaan. Säännöllisen liikenteen lisäksi muiden toimijoiden tilausliikenne saariin on mahdollista.

Kaupunginkanslian hankintapalveluiden kanssa on selvitetty, että tällaisen kokeiluliikenteen suorahankinta vuodeksi 2022 on mahdollinen. Vuodesta 2023 alkavalla sopimuskaudella tapahtuva liikenne on hankintapalveluiden mukaan kilpailutettava.

Harakka ei ole kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa oleva saari. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja on kuitenkin antanut kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle mandaatin kilpailuttaa vesireittiliikenne Harakan saareen.

Merisataman alueella on kaksi Helsingin kaupungin virkistys- ja ulkoilu- saarta Harakka ja Uunisaari. Merisataman alueella toimii useita pursiseuroja (mm. HSS – Helsingfors Segelsällskap ja SPS – Suomalainen pursiseura ry) ja kaikki pursiseurat ovat järjestäneet itse liikenteen hallinnassaan olevalle saarelle. Tasapuolisuuden nimissä ei kuitenkaan voida antaa kilpailuttamatta yhdelle alueen pursiseuralle yksinoikeutta liikennöidä kaupungin hallinnassa olevaan virkistys- ja ulkoilusaareen ja näin kohdentaa taloudellista hyötyä yhdelle toimijalle.

Merenkävijät ry on oikaisupyynnössään esittänyt, että heidän käytössään olevat yhteysveneet ovat merikelpoisia ja turvallisia ja huomattavasti vakaampia kovassa tuulella ja merenkäynnissä kuin esimerkiksi Callboatsin sähköveneet. Mente Marine Oy:ltä saadun tiedon mukaan Callboatsin katamaraanirunko (kaksirunkoinen alus) tekee veneestä vakaamman kuin yksirunkoinen alus. Callboatsin veneessä on neljä moottoria, mikä tekee veneestä paremmin ohjattavan myös kovassa merenkäynnissä. Callboatsin vene kiinnittyy laiturin sekä moottoreilla että hydraulisesti toimivan kulkusillan varaan, mikä tekee veneeseen kulun turvalliseksi ja helpoksi. Callboatsin veneellä on CE-merkintä ja

14.12.2021

merkintää varten tehdyssä kallistuskokeessa veneen toiselle laidalle laitettiin 1 040 kg:n painoinen kuorma, jolloin veneen kallistuma kokeessa oli 4,7 astetta ja kallistusta oli ilman mittaria vaikea edes havaita.

Callboatsin matkustajakapasiteetti on 12 henkilöä. Kapasiteetti on siis pienempi kuin Merenkävijät ry:n yhteysveneissä. Callboatsilla on kuitenkin yksi vene yksinomaan mantereen ja Harakan välisessä liikenteessä. Callboatsin vene liikennöi tilauksesta tarpeen mukaan. Näin liikenne on aikatauluista riippumatonta ja asiakkaiden odotusaika pyritään saamaan mahdollisimman lyhyeksi. Callboatsin kuljetuskapasiteetti tunnin aikana on arviolta noin 100 henkilöä (yhteen suuntaan). Merenkävijät ry:n yhteysvene on kulkenut puolen tunnin välein. Ryhmien saapumisesta saariin saadaan ennakkotieto ja ryhmien saapumiseen voidaan varautua. Koska Harakassa ja Uunisaarella vierailevat ryhmät liikkuvat yleensä eri aikaan päivästä, voidaan toisella veneellä tarvittaessa avustaa ryhmän siirtymistä. Liikennekokeilusta Mente Marine Oy:n ja Helsingin kaupungin välillä tehtävä sopimus ei estä tilausliikennettä saariin eli ryhmäkuljetuksiin on mahdollista tilata myös erillinen kuljetus miltä tahansa palveluntarjoajalta.

Lisäksi voidaan vielä todeta, että Callboatsin yhteysveneeseen kulku on perinteistä yhteysvenettä esteettömämpi. Veneeseen kuljetaan perässä olevan hydraulisesti toimivan kulkusillan kautta ja kulkusiltaa pitkin on helppo kuljettaa pyörätuoleja, lastenvaunuja ja myös jalan veneeseen nouseminen sekä sieltä poistuminen on helppoa ja turvallista.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tapio Rossi, vesiliikennepäällikkö, puhelin: 310 87937
tapio.rossi(a)hel.fi
Kirsi Hietanen, lakimies, puhelin: 310 28007
kirsi.hietanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 26.11.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

14.12.2021

Asia/8

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Liikuntapalvelukokonaisuus Ulkoilupalvelut Ulkoilupalvelupäällikkö 15.11.2021 § 70

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 206

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen toivomusponnosta koskien kivituhka- ja tekonurmikenttien alueellista jakaantumista sekä tulevia kehityshankkeita

HEL 2021-006830 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja koettelemaan erilaisia urheilulajeja.

Tekonurmia rakentamalla parannetaan ennen kaikkea palloilun, mutta samalla usein kavennetaan jääurheilun harrastusmahdollisuuksia. Tämä on seurausta siitä, että tekonurmimattoja on viime vuosina asennettu ennen kaikkea jo olemassa oleville kivituhkakentille. Erityisesti jalkapalloilun tarkoitukseen asennetut tekonurmimattot ovat herkkiä jäädyttämiselle ja toimenpide lyhentää mattojen käyttöikä merkittävästi. Samat matot ovat myös haasteellisia jäädyttämisen näkökulmasta. Erityisesti kumiruuhopohjaiset alustat toimivat kylmän eristeenä, mikä heikentää jäädytystehoa ja vaatii tämän takia runsasta energian käyttöä. Tämä taas kasvattaa liikuntapuistojen käyttökustannuksia sekä tuottaa merkittäviä ilmastopäästöjä. Näin ollen jalkapalloseurojen tulisi jatkossa jättää mahdollisimman pitkälti jäädyttämättä talvisin, mikä on leutojen talvien yleistyessä myös jalkapalloseurojen kasvava toive. Jääkentät taas tulisi kumiruuhetekonurmikenttien sijaan tehdä tekojääraidoille sekä kivituhka- ja hiekkatekonurmikentille.

Edellä mainitusta näkökulmasta olisi taten tärkeää arvioida eri liikuntamuotojen harrastusolosuhdetilannetta ja kenttien käyttöä aina kokonaisuutena. Kumiruuhopohjaisen tekonurmimaton asentaminen kesäisin vähällä käytöllä olevalle kivituhkakentälle on hyväksi jalkapalloilun harrastamiselle, mutta heikentää puolestaan jääurheilun asemaa ja kaventaa kaupungin jääkenttäverkoston tilannetta.

Helsingissä on tällä hetkellä yli 70 erikokoista ja -laatuista tekonurmialuetta. Helsingin kaupunki hallinnoi näistä suurinta osaa ja kaupungin sisällä merkittävimmistä osasta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Merkittävässä roolissa ovat myös urheiluseurojen ylläpitämät tekonurmikentät, joita useat seurukset myös mielellä rakentaisivat lisää. Tulisi ennemmin pohtia keinoja tämän hetkis-

14.12.2021

ten alueiden ja kenttien käytön tehostamiseksi esimerkiksi viikonloppuisin ja vapaakäyttövuorojen osalta.

Liikuntapalvelukokonaisuus on aloittanut keväällä 2021 tekonurmialueiden ja jääkenttien verkostotarkastelutyön. Projektin tarkoituksena on selvittää kaupunkilaisten tarpeet ja halut jääkentillä sekä tekonurmialueilla harrastamiselle. Työn konkreettisena tavoitteena on luoda käsitys siitä, että kuinka monta kivituhkakenttää kaupungin tulisi säätää jääurheilumahdollisuuksien turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Samalla selvitystyön pohjalta voidaan vetää johtopäätökset siitä, kuinka monta kivituhkakenttää voidaan vuokrata esimerkiksi jalkapalloseuroille kumirouhepohjaisten tekonurmikenttien rakentamista varten.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisoljelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta ja valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Tämä lausunto noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia kannanottoja:

16.2.2021, § 10 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Jussi Chydeniuksen valtuustoaloitteesta tekonurmikenttien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Lausunnossa todettiin, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti kannatettava asia.

Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi kuitenkin pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Huomionarvoista on myös se, että liikuntapalvelukokonaisuuden vastuu rajoittuu pitkälti isojen tekonurmikenttien ylläpitämiseen, kun taas pie-

14.12.2021

nempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialat.

6.10.2020, § 166 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien tekonurmikenttien varaamisesta muille tahoille kuin urheiluseuroille. Lausunnossa todettiin, että tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille haki-joille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Ulko-tekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kenties merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan (kappaleista 5 ja 6):

"Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan kaupungissa ei kuitenkaan tällä hetkellä ole merkittävää painetta rakentaa uusia tekonurmialueita- tai kenttiä. Uusien tekonurmikenttien sijaan"

Ja

"Oman näkemyksensä tueksi"

Kannattaja: Teija Makkonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Chydenius Jussi, toivomusponsi, Kvsto 2.6.2021 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja koetelemaan erilaisia urheilulajeja.

Tekonurmia rakentamalla parannetaan ennen kaikkea palloilun, mutta samalla usein kavennetaan jääurheilun harrastusmahdollisuuksia. Tämä on seurausta siitä, että tekonurmimattoja on viime vuosina asennettu ennen kaikkea jo olemassa oleville kivituhkakentille. Erityisesti jalkapalloilun tarkoitukseen asennetut tekonurmimattot ovat herkkiä jäädyttämälle ja toimenpide lyhentää mattojen käyttöikä merkittävästi. Samat matot ovat myös haasteellisia jäädyttämisen näkökulmasta. Erityisesti kumirouhepohjaiset alustat toimivat kylmän eristeenä, mikä heikentää jäädytystehoa ja vaatii tämän takia runsasta energian käyttöä. Tämä taas kasvattaa liikuntapuistojen käyttökustannuksia sekä tuottaa merkittäviä ilmastopäästöjä. Näin ollen jalkapallotekonurmet tulisi jatkossa jättää mahdollisimman pitkälti jäädyttämättä talvisin, mikä on leutojen talvien yleistyessä myös jalkapalloseurojen kasvava toive. Jääkentät taas tulisi kumirouhetekonurmikenttien sijaan tehdä tekojääraidoille sekä kivituhka- ja hiekkatekonurmikentille.

Edellä mainitusta näkökulmasta olisi täten tärkeää arvioida eri liikuntamuotojen harrastusolosuhdetilannetta ja kenttien käyttöä aina kokonaisuutena. Kumirouhepohjaisen tekonurmimaton asentaminen kesäisin vähällä käytöllä olevalle kivituhkakentälle on hyväksi jalkapalloilun harrastamiselle, mutta heikentää puolestaan jääurheilun asemaa ja kaventaa kaupungin jääkenttäverkoston tilannetta.

Helsingissä on tällä hetkellä yli 70 erikokoista ja -laatuista tekonurmialuetta. Helsingin kaupunki hallinnoi näistä suurinta osaa ja kaupungin sisällä merkittävimmästä osasta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuus. Merkittävässä roolissa ovat myös urheiluseurojen ylläpitämät tekonurmikentät, joita useat seurukset myös mielellä rakentaisivat lisää. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan kaupungissa ei kuitenkaan tällä hetkellä ole merkittävää painetta rakentaa uusia tekonurmialueita tai -kenttiä. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen sijaan tulisi ennemmin pohtia keinoja tämän hetken alueiden ja kenttien käytön tehostamiseksi esimerkiksi viikonloppuisin ja vapaakäyttövuorojen osalta.

Oman näkemyksensä tueksi liikuntapalvelukokonaisuus on aloittanut keväällä 2021 tekonurmialueiden ja jääkenttien verkostotarkastelutyön. Projektin tarkoituksena on selvittää kaupunkilaisten tarpeet ja halut jääkentillä sekä tekonurmialueilla harrastamiselle. Työn konkreettisenä tavoitteena on luoda käsitys siitä, että kuinka monta kivituhkakenttää kaupungin tulisi säästää jääurheilumahdollisuuksien turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Samalla selvitystyön pohjalta voidaan vetää johtopäätökset siitä, kuinka monta kivituhkakenttää voidaan vuokrata esimerkiksi jalkapalloseuroille kumirouhepohjaisten tekonurmikenttien rakentamista varten.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta ja valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Tämä lausunto noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia kannanottoja:

16.2.2021, § 10 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Jussi Chydeniuksen valtuustoaloitteesta tekonurmikenttien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Lausunnossa todettiin, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti kannatettava asia.

Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi kuitenkin pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Huomionarvoista on myös se, että liikuntapalvelukokonaisuuden vastuu rajoittuu pitkälti isojen tekonurmikenttien ylläpitämiseen, kun taas pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat

14.12.2021

pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialat.

6.10.2020, § 166 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon valtuutettu Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien tekonurmikenttien varaamisesta muille tahoille kuin urheiluseuroille. Lausunnonssa todettiin, että tekonurmikenttävuoroja ei riitä jaettavaksi kaikille haki-joille, sillä vuoroja on paljon vähemmän kuin halukkaita käyttäjiä. Ulko-tekonurmikenttien lisäksi Myllypuron Pallomyllyssä ja Talin jalkapallohallissa järjestetään kaikille avoimia niin sanottuja kolikkovuoroja, joille osallistuminen on yksilölle edullista. Tekonurmikenttien ohella vastaavanlaista liikuntatilaa löytyy kaupungin 30 hiekkakentältä. Näistä kentistä merkittävä on hyvin pienellä käytöllä ja niiltä vapaiden vuorojen löytäminen onnistuu vaivattomasti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa aikalautakunnalta lausuntoa 31.12.2021 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen toivomusponteen tekonurmikenttien saamisesta kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Toivomusponsi kokonaisuudessaan on liitteenä.

Toivomusponnosta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Toivomusponteen lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Chydenius Jussi, toivomusponsi, Kvsto 2.6.2021 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

14.12.2021

Asia/9

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021 § 188

§ 207 Liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategia

HEL 2021-012970 T 00 01 01

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategian liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli kehittämisasiantuntija Inari Penttilä.

Vastaehdotus 1:

Paavo Arhinmäki: Liitteen kohtaan 1.4. loppuun lisätään:

"Lähiliikuntapalveluita tarjotaan Helsingin kaikissa kaupunginosissa ja lähiöissä."

Kannattaja: Teija Makkonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Teija Makkonen: Poistetaan kappale 3.1.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Teija Makkosen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 3:

Teija Makkonen: KOHTA 3.3 viimeisellä rivillä sanan tehtäväkuvaus jälkeen viittaus kappaleeseen 4.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Teija Makkosen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Paavo Arhinmäki: kappaleen 3.6. viimeinen virke siirretään kappaleen 3.8. alkuun.

Kannattaja: Teija Makkonen

14.12.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 5:

Nina Miettinen: Lisäys liitteeseen kohtaan 3.6. ensimmäisen ja viimeisen virkkeen väliin:

Liikuntapalvelukokonaisuus ottaa alueiden tarpeet huomioon ja tekee enemmän työtä siellä, missä tällä hetkellä liikutaan vähemmän tai missä palveluita on vähemmän saatavilla.

Kannattaja: Outi Alanko-Kahiluoto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 6:

Paavo Arhinmäki: Lisätään kappaleen 4.1. loppuun lause:

"Helsingin kaupungin alainen Jääkenttäseätiö vastaa merkittävältä osin jäähallipalveluiden tarjoamisesta."

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 7:

Paavo Arhinmäki: Kappale 4.2. ensimmäiseen virkkeeseen ennen Töölön Kisahallia lisätään sana: esimerkiksi.

kappaleen loppuun: Urheiluhallit Oy vastaa merkittävältä osin Helsingin uimahallipalveluista ja saa näiden palveluiden tarjoamiseen laitosavustusta kaupungilta.

Kannattaja: Teija Makkonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 8:

Teija Makkonen: KOHTA (4.5) viimeinen lause:

Poistetaan lause:

Kaupungin sisäliikuntakapasiteettia kasvatetaan kaupunkikonsernin ja yksityisten toimijoiden kanssa toteutettavilla monipuolisilla sisäliikunta-, uima- ja ylipainehalleilla. Yhteistyössä seurojen tai yrittäjien kanssa tuotetaan ulkotiloihin tekonurmi- ja padel- kenttiä.

Korvataan lauseella:

Kaupungin sisäliikuntakapasiteettia kasvatetaan mahdollisuuksien mukaan kaupunkikonsernin, seurojen, yritysten ja yksityisten toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettavilla monipuolisilla sisäliikunta-, uima-, ylipainehalleilla sekä ulkotilojen tekonurmi- ja padel-kentillä. Yhteistyö ei sulje pois liikuntapalvelukokonaisuuden oman tuotannon mahdollisuutta, kun se osoittautuu tarkoituksenmukaiseksi.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Teija Makkosen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 9:

Teija Makkonen: KOHTA (4.9) Lisätään sana "pääsääntöisesti" ensimmäiseen lauseeseen:
Liikuntapalvelukokonaisuus ei pääsääntöisesti tuota sellaisia palveluita, joiden toteuttamisesta ...

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Teija Makkosen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 10:

Paavo Arhinmäki: poistetaan kappale 4.13.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategia, liite, kuvalk päätöksen mukaisesti 14.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategian liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Palvelustrategiatyön lähtökohdat

Helsingissä on laaja ja monipuolinen kulttuurin ja vapaa-ajan mahdollisuuksien tarjonta. Kuntalaisille, matkailijoille, yrityksille ja muille yhteisöille palveluja tuottavat esimerkiksi Helsingin kaupunki, yleishyödylliset yhteisöt, yritykset, korkeakoulut sekä Suomen valtio. Nämä kaikki muodostavat yhdessä helsinkiläisten kokemuksen kaupungissa olevista vapaa-ajan mahdollisuuksista.

Kuntalain (410/2015) mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Kunnan velvoitteista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuualueilla säädetään kuntalakia tarkemmin muun muassa laissa yleisistä kirjastoista (492/2016), laissa kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019), museolaissa (314/2019), teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992), laissa taiteen perusopetuksesta (633/1998), liikuntalaissa (390/2015). Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluille ei kuitenkaan ole olemassa selkeää, esimerkiksi lainsäädäntöön pohjautuvaa, kuntalaiskohtaista mitoituspohjaa.

Nykyinen kaupungin ja muiden palvelutuottajien työnjako on sekä syntynyt historian tuloksena, että muuttuu jatkuvasti tarpeiden ja kysynnän perusteella. Palvelustrategiatyö käynnistettiin, jotta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rooli palvelutuotannossa on sekä kaupungille itselleen että kumppaneille ja muille toimijoille selkeämpi. Palvelustrategiatyö on rajattu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuualueelle eli kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluihin. Palvelustrategia auttaa kaupunkia suuntaamaan voimavarojaan ja kehittämään henkilöstönsä osaamista sekä auttaa muita toimijoita suunnittelemaan toimintaansa.

Palvelustrategian suhde muihin päätöksiin

Kussakin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudessa toteutettavien palvelujen tavoitteet määritellään eduskunnan päättämässä lainsäädännössä, kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa sekä kaupunginvaltuuston päättämässä hallintosäädännössä. Palveluko-

14.12.2021

konaisuuksien tarkemmat tehtävät määritellään toimialajohtajan päätämässä toimintasäännössä.

Palvelujen määrä ja käytössä olevat voimavarat määritellään vuosittain toiminnan ja talouden suunnittelussa eli kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymässä tulosbudjetissa.

Palvelustrategialla otetaan ensisijaisesti kantaa siihen, miten kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala osallistuu tai ei osallistu palvelutuotantoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on toimivalta ohjata kaupungin itse tekemiä palvelutuotantoja, palveluostoja, yhteistyöhankkeita ja avustustoimintaa. Palvelustrategiassa tehdään myös rajauksia, joilla suljetaan tietty toiminta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan oman toiminnan ulkopuolelle. Kaupungilla ei kuitenkaan ole toimivaltaa päättää muiden toteuttamasta toiminnasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osallistuminen palvelutuotantoon

Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluntuotannon periaatteet on määritelty osana Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet päätöstä (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.1.2020, § 3). Toimiala voi tuottaa palveluita neljän eri palveluntuotantovaihtoehdon avulla, joko omalla tuotannolla, ostopalveluina, yhteistyönä tai avustustoiminnan avulla. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tuotantotapoja ohjaavat seuraavat periaatteet ja käytännöt.

Toimiala tuottaa oman tuotannon avulla palvelut, jotka on yksiselitteisesti annettu lainsäädännön tai muun ohjausvallan mukaisesti kaupungin itse tuotettavaksi. Muissa tapauksissa toimiala arvioi aina tapauskohtaisesti oman tuotannon osalta palveluntarpeen ja roolinsa toimijakentällä. Toimialan omassa tuotannossa toimialan henkilöstö tuottaa palvelun.

Ostopalveluina tuotettavien palveluiden osalta kaupunki valitsee määrittelemäänsä tarpeeseen palvelun toteuttajan esimerkiksi kilpailutuksen avulla. Kaupunki ostaa palvelun ja kattaa sopimuksen mukaisen palvelun kustannukset. Palvelun tuottajalla on vastuu palvelun laadusta ja toteuttamisesta.

Yhteistyössä toteuttavien palveluiden osalta toiminnan tavoitteet ja tehtävät määritellään yhteistyösopimuksessa. Kustannukset katetaan yhteisesti. Rahallinen yhteistyö perustuu vastikkeisiin. Yhteistyöprojektit ovat määrämittäisiä ja niillä on selkeä omistajuus- ja ohjausrakenne toimialan sisällä. Yhteistyöprojektit arvioidaan säännöllisesti.

14.12.2021

Avustustoiminnan osalta kaupunki määrittelee yleiset ehdot avustamiselle lainsäädännön mukaisesti. Toimija määrittelee toiminnan omista lähtökohdistaan ja hakee sille avustusta kaupungilta. Avustus ei kata kaikkia toiminnan kustannuksia. Avustamiseen ei liity vastikkeita.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialasta itsenäisesti tuotettavien palveluiden osalta toimijat määrittelevät toiminnan omista lähtökohdistaan ja kaupunki ei tue toimintaa taloudellisesti. Kaupungin rooli on mahdollistaa itsenäisten toimijoiden palveluita ja toimintaa, esimerkiksi kaavoituksella, suunnitteluvarauksin, lupien ja neuvonnan avulla. Edellytyksenä on toiminnan laillisuus ja yleisten normien ja säädösten noudattaminen.

Valmistelu

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi 14.1.2020 kokouksessaan kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet. Palvelustrategiatyö vastaa palveluverkon suunnitteluperiaatteiden toimenpidesuositukseseen, jossa kehoitettiin linjaamaan kaupungin roolia palveluntuottajana (Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet, toimenpidesuosituksukset, liite 3).

Kaupunginvaltuusto päätti 27.11.2019 osana Helsingin kaupungin talousarviota vuodelle 2020 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sitovaksi tavoitteeksi palvelustrategiatyön, jossa palvelukokonaisuuksittain kuvataan, ketkä muut tuottavat oman sektorin palveluja tai toimintaa ja mikä on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtävä palveluntuottajana. Työ viivästyi koronapandemian vuoksi ja palvelustrategia asetettiin 17.2.2021 kaupunginvaltuuston päätöksellä sitovaksi tavoitteeksi myös vuodelle 2021.

Palvelustrategiatyön valmisteluun on osallistettu kumppanikenttää haastatteluiden sekä kumppanikyselyn avulla. Kumppaneiden näkemykset ovat ohjanneet työn valmistelua. Työn omistaja on toimialajohtaja, ja palvelukokonaisuuksien päälliköt vastaavat omien palvelukokonaisuuksiensa palvelustrategioista. Työtä on ohjannut palvelukokonaisuuksien johdosta muodostunut ohjausryhmä ja valmistelua on tukenut projektipäällikkö ja projektiryhmä. Liikunnan, kulttuurin ja nuorisopalvelukokonaisuuden kumppanuusyksiköt ovat valmistelleet projektityöntekijän tuella toimialayhteiset avustamisen periaatteet. Työtä on esitelty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle 19.1.2021 lautakunnan kokouksessa ja iltakoulussa 4.5.2020.

Palvelustrategia on täsmentänyt liikuntapalvelukokonaisuuden ydintehäviä. Palvelustrategiaa on liikuntapalvelukokonaisuudessa työstänyt palvelukokonaisuuden johtaja, palveluiden ja liikkumishjelman päälliköt sekä palvelustrategian projektiryhmän asiantuntijoista muodostunut

työryhmä. Liikuntapalveluiden esihenkilöt ovat osallistuneet palvelustrategian valmisteluun ja aineiston keruuseen.

Liikuntapalvelukokonaisuuden rooli Helsingin liikkumisen, liikunnan ja urheilun palveluissa

Liikuntapalvelukokonaisuudessa on palvelustrategian avulla täsmennetty työn ydintehtävät sekä määritelty liikuntapalvelukokonaisuuden rooli ja työnjaot palveluiden tuottamisen tapojen osalta.

Ensimmäinen liikuntapalvelukokonaisuuden ydintehtävistä on edistää arki- ja hyötyliikkumista helsinkiläisten elämäntapana lisäämällä ymmärrystä arki- ja hyötyliikkumisen merkityksestä ja mahdollisuuksista. Tehtävässä keskeistä on tiivis yhteistyö kaupunkitasolla sekä ulkoisten sidosryhmien että tutkimuslaitosten kanssa. Asiantuntemuksellaan liikuntapalvelut edesauttaa kaupunki- ja arkiympäristöjen kehittymistä liikkumista suosivaksi. Tämä tehtävä on tullut liikkumishojelman myötä uutena kokonaisuutena toimialan palveluihin.

Toinen ydintehtävistä on omaehtoisen liikunnan lisääminen Helsingissä. Ulkoilureittien, ulkoilualueiden ja lähiluonnon sekä merellisten palveluiden houkuttelevuutta ja saavutettavuutta kehitetään kestäväällä tavalla. Helsinkiläisiä kannustetaan ja ohjataan omaehtoisen liikunnan pariin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tehtävä edellyttää tiivistä yhteistyötä etenkin kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kolmas liikuntapalvelukokonaisuuden ydintehtävä on organisoidun liikunnan ja urheilun suosion kasvattaminen parantamalla harrasteliikunnan sekä kilpa- ja huippu-urheilun toteuttamismahdollisuuksia Helsingissä. Liikuntapalvelukokonaisuus ylläpitää ja kehittää liikunnan olosuhteita yhteistyössä seurojen ja yritysten kanssa. Liikuntapalvelukokonaisuus kohdentaa liikuntapalveluita kaupunkilaisille saavutettavasti ja houkuttelevasti. Liikunnan kansalaistoimintaa tuetaan olosuhteiden ylläpitämisen lisäksi avustuksilla.

Liikunnan olosuhteet ovat keskeinen tehtävä kaupungin liikuntapalveluille. Liikunnan olosuhteiden yllä- ja kunnossapitäminen sekä kehittäminen yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan sekä seurojen ja yksityisten toimijoiden kanssa on avainkysymys kaikkien kolmen ydintehtävän onnistumisen kannalta.

Liikuntapalvelukokonaisuuden työnjaon kehittämiskohteet ja selvittämishankkeet

Liikuntapalvelukokonaisuuden rooli liikkumisen, liikunnan ja urheilun edistäjänä vaatii lähtökohtaisesti tiivistä ja jatkuvaa yhteistyötä toimijaverkoston ja kumppaneiden kanssa. Tiivistyvä ja kasvava kaupunki sekä uudet liikuntamuodot ja -lajit tuovat esille eri-ikäisten liikunnan ja ur-

14.12.2021

heilun harrastamisen tarpeita ja vaatimuksia liikuntapaikkarakentamiselle.

Kaupunkiympäristön toimialan kanssa yhteistyössä toteutettava lähiliikuntaohjelma linjaa olosuhdeverkoston kehittämistä. Kaupungin tulee myös huolehtia, että lähiluontoalueet ja ulkoilureitit säilyvät tiivistyvässä kaupungissa kaupunkilaisten käytössä.

Yhteistyö seurojen ja järjestöjen kanssa on vakiintunutta ja seurat ovat muodostaneet Seuraparlamentin, joka kokoaa seurojen näkemyksiä yhteen ja toimii liikuntapalveluiden kanssa tiiviissä yhteistyössä. Arki-liikkumisen yhteistyökenttä on vasta muotoutumassa. Myös sote-uudistus voi tuoda liikuntapalveluille uudenlaisia tehtäviä ja yhteistyökumppaneita.

Liikuntapalvelukokonaisuudessa joudutaan priorisoimaan liikuntaolosuhteiden ylläpitoa ja kehittämistä sekä tukea liikuntaseuroille vallitsevien määrärahojen puitteissa. Kasvavan ja moninaistuvan kaupungin tarpeet tulee jatkossa huomioida myös liikuntapalvelukokonaisuudelle suunnatuissa määrärahoissa.

Liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategian liitteessä on kuvattu työnjaon kannalta keskeiset kehittämiskohteet ja selvittämishankkeet seuraaville vuosille.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikunta_Palvelustrategia_päätöslite_30.11.2021 lautakunta uusi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021 § 189

§ 208

Kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategia

HEL 2021-012984 T 00 01 01

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat kehittämisasiantuntija Inari Penttilä, suunnittelija Ulla Laurio ja kulttuurikeskukset -palvelun päällikkö Ulla Bergström.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Ulla Laurio, suunnittelija, puhelin: 310 70137
ulla.laurio(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuuripalvelukokonaisuus palvelustrategia liite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategian liitteen 1 lukujen B ja C mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Palvelustrategiatyön lähtökohdat

Helsingissä on laaja ja monipuolinen kulttuurin ja vapaa-ajan mahdollisuuksien tarjonta. Kuntalaisille, matkailijoille, yrityksille ja muille yhteisöille palveluja tuottavat esimerkiksi Helsingin kaupunki, yleishyödylliset yhteisöt, yritykset, korkeakoulut sekä Suomen valtio. Nämä kaikki muodostavat yhdessä helsinkiläisten kokemuksen kaupungissa olevista vapaa-ajan mahdollisuuksista.

14.12.2021

Kuntalain (410/2015) mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Kunnan velvoitteista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuualueilla säädetään kuntalakea tarkemmin muun muassa laissa kuntien kulttuuri-toiminnasta (166/2019), liikuntalaissa (390/2015), museolaissa (314/2019), nuorisolaissa (1285/2016), teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992), laissa taiteen perusopetuksesta (633/1998), laissa yleisistä kirjastoista, (492/2016). Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluille ei kuitenkaan ole olemassa selkeää, esimerkiksi lainsäädäntöön pohjautuvaa, kuntalaiskohtaista mitoituserustetta.

Nykyinen kaupungin ja muiden palvelutuottajien työnjako on sekä syntynyt historian tuloksena, että muuttuu jatkuvasti tarpeiden ja kysynnän perusteella. Palvelustrategiatyö käynnistettiin, jotta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rooli palvelutuotannossa on sekä kaupungille itselleen että kumppaneille ja muille toimijoille selkeämpi. Palvelustrategiatyö on rajattu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuualueelle eli kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalveluihin. Palvelustrategia auttaa kaupunkia suuntaamaan voimavarojaan ja kehittämään henkilöstönsä osamista sekä auttaa muita toimijoita suunnittelemaan toimintaansa.

Palvelustrategian suhde muihin päätöksiin

Kussakin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudessa toteutettavien palvelujen tavoitteet määritellään eduskunnan päättämässä lainsäädännössä, kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa sekä kaupunginvaltuuston päättämässä hallintosäännössä. Palvelukokonaisuuksien tarkemmat tehtävät määritellään toimialajohtajan päättämässä toimintasäännössä.

Palvelujen määrä ja käytössä olevat voimavarat määritellään vuosittain toiminnan ja talouden suunnittelussa eli kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymässä tulosbudjetissa.

Palvelustrategialla otetaan ensisijaisesti kantaa siihen, miten kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala osallistuu tai ei osallistu palvelutuotantoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on toimivalta ohjata kaupungin itse tekemää palvelutuotantoja, palveluostoja, yhteistyöhankkeita ja avustus-toimintaa. Palvelustrategiassa tehdään myös rajauksia, joilla suljetaan tietty toiminta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan oman toiminnan ulko-

puolelle. Kaupungilla ei kuitenkaan ole toimivaltaa päättää muiden toteuttamasta toiminnasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osallistuminen palvelutuotantoon

Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluntuotannon periaatteet on määritelty osana Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet päätöstä (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.1.2020, § 3). Toimiala voi tuottaa palveluita neljän eri palveluntuotantovaihtoehdon avulla, joko omalla tuotannolla, ostopalveluina, yhteistyönä tai avustustoiminnan avulla. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tuotantotapoja ohjaavat seuraavat periaatteet ja käytännöt.

Toimiala tuottaa oman tuotannon avulla palvelut, jotka on yksiselitteisesti annettu lainsäädännön tai muun ohjausvallan mukaisesti kaupungin itse tuotettavaksi. Muissa tapauksissa toimiala arvioi aina tapauskohtaisesti oman tuotannon osalta palveluntarpeen ja roolinsa toimijakentällä. Toimialan omassa tuotannossa toimialan henkilöstö tuottaa palvelun.

Ostopalveluina tuotettavien palveluiden osalta kaupunki valitsee määrittelemäänsä tarpeeseen palvelun toteuttajan esimerkiksi kilpailutuksen avulla. Kaupunki ostaa palvelun ja kattaa sopimuksen mukaisen palvelun kustannukset. Palvelun tuottajalla on vastuu palvelun laadusta ja toteuttamisesta.

Yhteistyössä toteuttavien palveluiden osalta toiminnan tavoitteet ja tehtävät määritellään yhteistyösopimuksessa. Kustannukset katetaan yhteisesti. Rahallinen yhteistyö perustuu vastikkeisiin. Yhteistyöprojektit arvioidaan säännöllisesti.

Avustustoiminnan osalta kaupunki määrittelee yleiset ehdot avustamiselle lainsäädännön mukaisesti. Toimija määrittelee toiminnan omista lähtökohdistaan ja hakee sille avustusta kaupungilta. Avustus ei kata kaikkia toiminnan kustannuksia. Avustamiseen ei liity vastikkeita.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialasta itsenäisesti tuotettavien palveluiden osalta toimijat määrittelevät toiminnan omista lähtökohdistaan ja kaupunki/toimiala ei tue toimintaa taloudellisesti. Kaupungin rooli on mahdollistaa itsenäisten toimijoiden palveluita ja toimintaa, esimerkiksi kaa-voituksella, suunnitteluvarauksin, lupien ja neuvonnan avulla. Edellytyksenä on toiminnan laillisuus ja yleisten normien ja säädösten noudattaminen.

Valmistelu

14.12.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi 14.1.2020 kokouksessaan kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet. Palvelustrategiatyö vastaa palveluverkon suunnitteluperiaatteiden toimenpidesuositukseseen, jossa kehoitettiin linjaamaan kaupungin roolia palveluntuottajana (Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet, toimenpidesuosituksiset liite 3).,

Kaupunginvaltuusto päätti 27.11.2019 osana Helsingin kaupungin talousarviota vuodelle 2020 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sitovaksi tavoitteeksi palvelustrategiatyön, jossa palvelukokonaisuuksittain kuvataan, ketkä muut tuottavat oman sektorin palveluja tai toimintaa ja mikä on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtävä palveluntuottajana. Työ viivästyi koronapandemian vuoksi ja palvelustrategia asetettiin 17.2.2021 kaupunginvaltuuston päätöksellä sitovaksi tavoitteeksi myös vuodelle 2021.

Palvelustrategiatyön valmisteluun on osallistettu kumppanikenttää haastatteluiden sekä kumppanikyselyn avulla. Kumppaneiden näkemykset ovat ohjanneet työn valmistelua. Työn omistaja on toimialajohtaja, ja palvelukokonaisuuksien päälliköt vastaavat omien palvelukokonaisuuksiensa palvelustrategioista. Työtä on ohjannut palvelukokonaisuuksien johdosta muodostunut ohjausryhmä ja valmistelua on tukenut projektipäällikkö ja projektiryhmä. Liikunnan, kulttuurin ja nuorisopalvelukokonaisuuden kumppanuusyksiköt ovat valmistelleet projektityöntekijän tuella toimialayhteiset avustamisen periaatteet. Työtä on esitelty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle 19.1.2021 lautakunnan kokouksessa ja iltakoulussa 4.5.2020.

Palvelustrategiatyössä kulttuuripalvelukokonaisuus on määritellyt ydintehtävänsä, keskeisimmät palvelujen tuottamisen tavat sekä kehityskohteet. Ydintehtävien kirkastamiseksi kulttuuripalvelukokonaisuuden työyhteisöissä ja johtoryhmässä sekä sidosryhmien kanssa käytiin syksyllä 2020 keskusteluja Helsingin taide- ja kulttuurivision, Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030, pohjalta. Palvelustrategia määrittää näiden yhdessä tunnistettujen ydintehtävien toteuttamisen tapaa. Työtä johti kulttuurijohtaja palvelukokonaisuuden johtoryhmän ja palvelustrategian projektiryhmän tuella. Myös kulttuuripalvelukokonaisuuden esihenkilöt osallistuivat työhön sen eri vaiheissa. Ekosysteemiselvityksestä tunnistettiin viisi keskeistä työhön vaikuttavaa teemaa: (1) taiteen ja kulttuurin tilat, (2) verkostot ja yhteistyö, (3) lastenkulttuuri, (4) moninaisuus sekä (5) kulttuurin ja taiteen roolin kehittäminen asuinalueilla ja aluekeskuksissa. Teemoja tutkittiin työryhmissä keskeisten ekosysteemin toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Toisin kuin toimialan muut palvelukokonaisuudet, joilla oli pitkä historia yhtenäisinä virastoina, kulttuurin palvelukokonaisuus rakennettiin vuo-

den 2017 organisaatiouudistuksessa viidestä itsenäisestä taide- ja kulttuuriorganisaatiosta. Palvelustrategiatyön aikana palvelukokonaisuus on tunnistanut yhteisiä vahvuuksia ja yhdessä toimimisen mukanaan tuomia etuja.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden rooli Helsingin kulttuuripalveluissa

Kulttuuripalvelukokonaisuudella on kolme ydintehtävää, joita se toteuttaa perustoimintanaan osana taiteen ja kulttuurin ekosysteemiä ja yhdessä ekosysteemin kanssa. Kulttuuripalvelukokonaisuus:

- Toimii taiteen ja kulttuurin mahdollistajana ja yhteen kutsujana, joka varmistaa monipuolisen ammattimaisen taiteen ja kulttuurin olosuhteet Suomen pääkaupungissa.
- Huolehtii, että jokaisella helsinkiläisellä on yhteys taiteeseen ja kulttuuriin läpi elämän.
- Vahvistaa taiteen ja kulttuurin keinoin alueiden kukoistusta.

Tehtävissä korostuvat aikaisempaa enemmän:

- asiakaskeskeisyys, aloitteellinen yhteen kutsuminen ja alustana toimiminen sekä kaupungin omien panostusten suuntaaminen yhdenvertaisuuden, inklusion ja moninaisuuden sekä lastenkulttuurin aseman vahvistamiseen.
- toimijoiden välisen yhteistyön mahdollistaminen ja kaupungin sisäinen yhteistyö sekä taide- ja kulttuurialan alueellisen työn helpottaminen erityisesti kulttuurikeskusten osaamisen avulla.
- kulttuuripalvelukokonaisuuden rooli taiteen ja kulttuurin osaamisen kytkemisessä osaksi ratkaisua Helsingin alueiden ja elinvoiman kehittämiseksi.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden taide- ja kulttuurilaitokset tuottavat kaupunkilaisille näyttelyitä, julkista taidetta, sinfonia- ja muita konsertteja, kulttuuritapahtumia, yhteisöllistä taidetta ja kulttuuria, taidekasvatusta ja julkaisuja kaiken ikäisille. Nämä taiteeseen, kulttuuriin ja kulttuuriperintöön liittyvät sisältöpalvelut tuotetaan pääosin yhteistyössä ekosysteemin kanssa siten, että tuotantoprosessiin sisältyy useita eri tuottamisen tapoja, kuten omaa palvelua, ostopalvelua ja yhteistyötä.

Taiteen ja kulttuurin ammattilaisille tuotettavien palvelujen keskiössä on taide- ja kulttuurikentän tukeminen ja kehittäminen mm. avustukset, edunvalvonta, ekosysteemin asiantuntijuus, substanssin asiantuntijuus, vuorovaikutus ja tiedon välittäminen.

Tarkemmat kuvaukset löytyvät liitteestä 1, luku A ja B.

Kulttuuripalvelukokonaisuuden työnjaon kehittämiskohteet ja selvittämishankkeet

14.12.2021

Keskeisimpinä kehittämiskohteina ja selvittämishankkeina on tunnistettu:

- Palveluverkkotarkastelu
- Lasten- ja nuortenkulttuurin ekosysteemin rakenteellinen ja alueellinen tarkastelu
- Toimialojen rajapintojen selvitys (tarjottavat palvelut, tarveharkinta, organisointi ja rahoitus)
- Kulttuuripalvelukokonaisuuden omien palveluiden organisoinnin tarkastelu
- Avustustoiminnan kehittäminen
- Vaikuttavuuden mittaamisen kehittäminen
- Digitaalisten elämysten tuottaminen ja saavutettavuuden tarkastelu

Tarkemmat kuvaukset löytyvät liitteestä 1, luku C.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Ulla Laurio, suunnittelija, puhelin: 310 70137
ulla.laurio(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuuripalvelukokonaisuus palvelustrategia liite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 209 Nuorisopalvelukokonaisuuden palvelustrategia

HEL 2021-012976 T 00 01 01

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi nuorisopalvelukokonaisuuden palvelustrategian liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään sana "lähtökohtaisesti" sana kappaleeseen 6.3., jolloin lause kuuluu: "Nuorisotyössä toteutamme nuorten tahtumia ja harrastamista, mutta nuorisotyössä ei lähtökohtaisesti kilpaila kaupallisten toimintojen kanssa".

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 10

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Teija Makkonen, Nina Miettinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 3 - 10.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

- 1 Nuorisopalvelukokonaisuuden palvelustrategia, liite, kuvalk päätöksen mukaisesti 14.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy nuorisopalvelukokonaisuuden palvelustrategian liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Palvelustrategiatyön lähtökohdat

Helsingissä on laaja ja monipuolinen kulttuurin ja vapaa-ajan mahdollisuuksien tarjonta. Kuntalaisille, matkailijoille, yrityksille ja muille yhteisöille palveluja tuottavat esimerkiksi Helsingin kaupunki, yleishyödylliset yhteisöt, yritykset, korkeakoulut sekä Suomen valtio. Nämä kaikki muodostavat yhdessä helsinkiläisten kokemuksen kaupungissa olevista vapaa-ajan mahdollisuuksista.

Kuntalain (410/2015) mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Kunnan velvoitteista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuualueilla säädetään kuntalakiä tarkemmin muun muassa laissa yleisistä kirjastoista (492/2016), laissa kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019), museolaissa (314/2019), teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992), laissa taiteen perusopetuksesta (633/1998), liikuntalaissa (390/2015). Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluille ei kuitenkaan ole olemassa selkeää, esimerkiksi lainsäädäntöön pohjautuvaa, kuntalaiskohtaista mitoituserustetta.

Nykyinen kaupungin ja muiden palvelutuottajien työnjako on sekä syntynyt historian tuloksena, että muuttuu jatkuvasti tarpeiden ja kysynnän perusteella. Palvelustrategiatyö käynnistettiin, jotta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rooli palvelutuotannossa on sekä kaupungille itselleen että kumppaneille ja muille toimijoille selkeämpi. Palvelustrategiatyö on rajattu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuualueelle eli kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluihin. Palvelustrategia auttaa kaupunkia suuntaamaan voimavarojaan ja kehittämään henkilöstönsä osaamista sekä auttaa muita toimijoita suunnittelemaan toimintaansa.

Palvelustrategian suhde muihin päätöksiin

Kussakin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuudessa toteutettavien palvelujen tavoitteet määritellään eduskunnan päättämässä lainsäädännössä, kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa sekä kaupunginvaltuuston päättämässä hallintosäännössä. Palvelukokonaisuuksien tarkemmat tehtävät määritellään toimialajohtajan päättämässä toimintasäännössä.

Palvelujen määrä ja käytössä olevat voimavarat määritellään vuosittain toiminnan ja talouden suunnittelussa eli kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymässä tulosbudjetissa.

Palvelustrategialla otetaan ensisijaisesti kantaa siihen, miten kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala osallistuu tai ei osallistu palvelutuotantoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalla on toimivalta ohjata kaupungin itse tekemiä palvelutuotantoja, palveluostoja, yhteistyöhankkeita ja avustustoimintaa. Palvelustrategiassa tehdään myös rajauksia, joilla suljetaan tietty toiminta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan oman toiminnan ulkopuolelle. Kaupungilla ei kuitenkaan ole toimivaltaa päättää muiden toteuttamasta toiminnasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osallistuminen palvelutuotantoon

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelutuotannon periaatteet on määritelty osana Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet päätöstä (kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.1.2020, § 3). Toimiala voi tuottaa palveluita neljän eri palvelutuotantovaihtoehdon avulla, joko omalla tuotannolla, ostopalveluina, yhteistyönä tai avustustoiminnan avulla. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tuotantotapoja ohjaavat seuraavat periaatteet ja käytännöt.

Toimiala tuottaa oman tuotannon avulla palvelut, jotka on yksiselitteisesti annettu lainsäädännön tai muun ohjausvallan mukaisesti kaupungin itse tuotettavaksi. Muissa tapauksissa toimiala arvioi aina tapauskohtaisesti oman tuotannon osalta palveluntarpeen ja roolinsa toimijakentällä. Toimialan omassa tuotannossa toimialan henkilöstö tuottaa palvelun.

Ostopalveluina tuotettavien palveluiden osalta kaupunki valitsee määrittelemäänsä tarpeeseen palvelun toteuttajan esimerkiksi kilpailutuksen avulla. Kaupunki ostaa palvelun ja kattaa sopimuksen mukaisen palvelun kustannukset. Palvelun tuottajalla on vastuu palvelun laadusta ja toteuttamisesta.

14.12.2021

Yhteistyössä toteuttavien palveluiden osalta toiminnan tavoitteet ja tehtävät määritellään yhteistyösopimuksessa. Kustannukset katetaan yhteisesti. Rahallinen yhteistyö perustuu vastikkeisiin. Yhteistyöprojektit ovat määrämittäisiä ja niillä on selkeä omistajuus- ja ohjausrakenne toimialan sisällä. Yhteistyöprojektit arvioidaan säännöllisesti.

Avustustoiminnan osalta kaupunki määrittelee yleiset ehdot avustamiselle lainsäädännön mukaisesti. Toimija määrittelee toiminnan omista lähtökohdistaan ja hakee sille avustusta kaupungilta. Avustus ei kata kaikkia toiminnan kustannuksia. Avustamiseen ei liity vastikkeita.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialasta itsenäisesti tuotettavien palveluiden osalta toimijat määrittelevät toiminnan omista lähtökohdistaan ja kaupunki ei tue toimintaa taloudellisesti. Kaupungin rooli on mahdollistaa itsenäisten toimijoiden palveluita ja toimintaa, esimerkiksi kaavoituksella, suunnitteluvarauksin, lupien ja neuvonnan avulla. Edellytyksenä on toiminnan laillisuus ja yleisten normien ja säädösten noudattaminen.

Valmistelu

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi 14.1.2020 kokouksessaan kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet. Palvelustrategiatyö vastaa palveluverkon suunnitteluperiaatteiden toimenpidesuositukseseen, jossa kehoitettiin linjaamaan kaupungin roolia palveluntuottajana (Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaatteet, toimenpidesuosituksiset, liite 3).

Kaupunginvaltuusto päätti 27.11.2019 osana Helsingin kaupungin talousarviota vuodelle 2020 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sitovaksi tavoitteeksi palvelustrategiatyön, jossa palvelukokonaisuuksittain kuvataan, ketkä muut tuottavat oman sektorin palveluja tai toimintaa ja mikä on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtävä palveluntuottajana. Työ viivästyi koronapandemian vuoksi ja palvelustrategia asetettiin 17.2.2021 kaupunginvaltuuston päätöksellä sitovaksi tavoitteeksi myös vuodelle 2021.

Palvelustrategiatyön valmisteluun on osallistettu kumppanikenttä haastatteluiden sekä kumppanikyselyn avulla. Kumppaneiden näkemykset ovat ohjanneet työn valmistelua. Työn omistaja on toimialajohtaja, ja palvelukokonaisuuksien päälliköt vastaavat omien palvelukokonaisuuksiensa palvelustrategioista. Työtä on ohjannut palvelukokonaisuuksien johdosta muodostunut ohjausryhmä ja valmistelua on tukenut projektipäällikkö ja projektiryhmä. Liikunnan, kulttuurin ja nuorisopalvelukokonaisuuden kumppanuusyksiköt ovat valmistelleet projektityöntekijän tuella toimialayhteiset avustamisen periaatteet. Työtä on esitelty Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle 19.1.2021 lautakunnan kokouksessa ja iltakoulussa 4.5.2020.

14.12.2021

Nuorisopalvelukokonaisuus on toteuttanut viime vuosina laajan nuorisotyön perussuunnitelmatyön (NUPS) jossa palvelukokonaisuudessa rakennettiin yhteinen ymmärrys nuorisopalveluiden tekemän nuorisotyön peruslinjauksista. Tämän laajaan henkilökunnan osallisuuteen perustuvan työn pohjalta voitiin luontevasti jatkaa siihen, että palvelukokonaisuus selkiytti rooliaan suhteessa muihin nuorisotyön ja – palveluiden toimijoihin.

Nuorisopalvelupalvelukokonaisuuden rooli Helsingin nuorisopalveluissa

Nuorisopalvelukokonaisuus vastaa kaupungin nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta. Nuorisotyössä vahvistetaan nuoren toimijuutta, työskennellään nuorten yhteisöjen ja ryhmien kanssa, innostetaan nuoria omaehtoiseen toimintaan ja vaikuttamiseen sekä vaikutetaan nuorten elinoloihin ja toteutetaan nuoruuden edunvalvontaa.

Nuorisopalvelukokonaisuuden työnjaon kehittämiskohteet ja selvittämishankkeet

- Nuorisopalveluiden roolia nuoruuden edunvalvojana sekä alan toimijoiden verkottajana tulee kirkastaa ja vahvistaa.
- Helsingin kaupungin tapa tuoda nuorisotyön osaamista koulujen yhteyteen vaatii selkeyttämistä ja entistä tarkempaa työnjakoa kasvatuksen ja koulutuksen eri palvelukokonaisuuksien ja nuorisopalvelukokonaisuuden välillä.
- Nuorisotyön eri toimijoiden työnjakoa ja kumppanuutta tulee selvittää ja kehittää varhaisnuorten nuorisotyön sekä itsenäistyvien nuorten palveluiden osalta.
- Valtakunnallinen sosiaali- ja terveystyöpalveluiden järjestämisen uudistus aiheuttaa muutostarpeita kaupungin sosiaali- ja terveystyöavustuksiin. Tässä yhteydessä syntyy tarve selvittää myös se vaihtoehto, että tulisiko lasten ja nuorten laaja-alaisen hyvinvoinnin edistämisen avustaminen siirtää kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle ja nuorisopalvelukokonaisuuteen.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Inari Penttilä, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 21606
inari.penttila(a)hel.fi

Liitteet

1 Nuorisopalvelu_Palvelustrategia_Päätöslite 30.11.2021 lautakunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 210

Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmä ja osallisuuden edistämisen Helsingissä

HEL 2021-012359 T 12 04 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti osaltaan kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyisi lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen liitteenä 1 olevan kuvauksen mukaisesti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi
Ella Tanskanen, suunnittelija, puhelin: 040 358 0815
ella.tanskanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lasten ja nuorten osallisuuden edistämisen kaupunkitasoiset tavoitteet arviointi ja johtaminen Helsingissä 2021-2025
- 2 Lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintatapoja
- 3 Nuorisoneuvoston lausunto
- 4 Osallistumisen ja vaikuttamisen tasot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esitys koskee lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen kaupunkitasoisia tavoitteita, mittareita ja johtamisrakennetta strategiakaudelle 2021–2025 (Liite 1).

Asia käsitellään saman sisältöisenä kaikkien toimialojen lautakunnissa, jonka jälkeen kaupunginhallitus tekee siitä päätöksen. Nuorisoneuvoston asettamisesta vuosille 2022–2023 kaupunginhallitus päättää erikseen.

Taustaa

Ruuti on helsinkiläisten nuorten vaikuttamisjärjestelmä, jonka käyttöönotosta kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2011. Tämän jälkeen Ruudin toiminta on monipuolistunut, laajentunut ja vakiinnuttanut paikkansa kaupunkiorganisaation toiminnassa. Joulukuussa 2017 kaupunginhallitus asetti Helsingin nuorten uudistuneen vaikuttamisjärjestelmä Ruudin strategiakaudelle 2017–2021. Asettamispäätöksen mukaisesti Ruudin koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Ruudin toimintamuotoja ovat olleet omaehtoisen toiminnan tukeminen, edustuksellinen toiminta, osallistuva budjetointi ja yhteiskehittäminen sekä erilaiset tapahtumat. Helsingissä käytössä olevia, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on kuvattu liitteessä 2.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin strategiakauden 2017–2021

Vaikuttamisjärjestelmä Ruudin strategiakaudesta 2017–2021 on tehty laaja arviointi, joka on toiminut kehittämistyön pohjana. Arvioinnissa kerättiin tietoa lapsilta ja nuorilta, opettajilta ja rehtoreilta, nuoriso- ja osallisuusohjaajilta, nuorisotyön toiminnanjohtajilta, tutkijoilta, Ruudin ohjausryhmältä, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoilta sekä toimialajohtajalta.

Arvioinnin keskeisiä suosituksia tulevalle toimikaudelle olivat siirtyminen toimintolähtöisestä johtamisesta tavoitelähtöiseen johtamiseen. Sen sijaan, että keskitytään olemassa olevien vaikuttamisen kanavien vahvistamiseen, kaupungissa tulee selkeämmin määritellä yhteinen suunta ja tavoitteet lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseksi. Arvioinnissa todettiin, että Ruuti-vaikuttamisjärjestelmä on tarjonnut monipuolisia vaikuttamisen paikkoja ja kanavia nuorille. Ruuti-brändi ei kuitenkaan vahvista lasten ja nuorten ymmärrystä osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksista eikä auta kaupungin työntekijöitä osallisuuden ja vaikuttamisen ymmärtämisessä. Tästä syystä erillisestä Ruuti-brändistä tulisi luopua.

Arvioinnissa nostettiin myös esiin, että nuorten tilanteesta, tarpeista ja toiveista kerättyä tietoa tulisi hyödyntää monipuolisemmin yli toimialarajojen. Lisäksi nuorten osallisuuden kokemuksesta tulisi mitata systemaattisemmin. Yhtenä suosituksena korostettiin nuorten kuulemisen vahvistamista lisäämällä dialogia ja deliberatiivista (puntaroivaa) demokratiaa ratkaisukeskeisen toiminnan rinnalle. Osallistumisen läpinäkyvyyteen tulisi kiinnittää huomiota. Entisestään tulisi kehittää erilaisia tapoja kuulla nuoria heille merkityksellisissä asioissa.

14.12.2021

Helsingin kaupunki on sitoutunut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta - kehittämisohjelmaan, jonka tavoitteena on auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. Työ lapsiystävällisemmän kunnan rakentamisessa tukee Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän arvioinnissa tehtyjä suosituksia kaupunkitasoisesta sitoutumisesta lasten osallisuuden edistämiseen.

Vaikuttamisjärjestelmän uudistuksen valmistelu

Arvioinnin pohjalta on valmisteltu esitys lasten ja nuorten osallisuuden edistämisen kaupunkitasoisista tavoitteista, arvioinnista ja johtamisesta Helsingissä strategiakaudelle 2021–2025 (Liite 1). Valmistelusta ovat vastanneet kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Esityksen sisältöön ovat vaikuttaneet arvioinnin suositusten lisäksi eri toimialojen työntekijöille järjestettyjen työpajojen tulokset, lapsilta ja nuorilta saatu palaute, toimialojen johtoryhmien kommentit sekä nuorisoneuvoston antama lausunto (Liite 3).

Nyt määriteltävillä yhteisillä tavoitteilla varmistetaan, että lasten ja nuorten osallisuutta edistetään systemaattisesti ja kaupunkitasoisesti. Osallisuutta ja vaikuttamista tarkastellaan kaupungissa kahdesta suunnasta: lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisen näkökulmasta sekä kaupungin toimintaan vaikuttamisen ja demokratiakasvatuksen näkökulmasta. Helsinki sitoutuu tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja uskoo mahdollisuuksiinsa vaikuttaa ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa.

Helsingissä lapset ja nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin. Helsingissä käytössä olevia, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on koottu liitteeseen 2 sekä verkkosivustolle: nuorten.helsinki.fi/osallistu-ja-vaikuta. Vaikuttamisen kanavien ja toimintatapojen tulee jatkossakin olla monipuolisia ja niitä tulee arvioida ja kehittää yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Vaikuttamiskanavien kehittämisen lähtökohtana ovat yhteisesti sovitut tavoitteet sekä systemaattisesti kerättävä tieto lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksista.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
[katri.kairimo\(a\)hel.fi](mailto:katri.kairimo(a)hel.fi)
Ella Tanskanen, suunnittelija, puhelin: 040 358 0815
[ella.tanskanen\(a\)hel.fi](mailto:ella.tanskanen(a)hel.fi)

Liitteet

14.12.2021

-
1	Lasten ja nuorten osallisuuden edistämisen kaupunkitasoiset tavoitteet arviointi ja johtaminen Helsingissä 2021-2025
2	Lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintatapoja
3	Nuorisoneuvoston lausunto
4	Osallistumisen ja vaikuttamisen tasot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.11.2021 § 273

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021 § 191

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.11.2021 § 380

14.12.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 198, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 207, 208, 209 ja 210 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 204 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

14.12.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

14.12.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Paavo Arhinmäki
puheenjohtaja

Miska Nera
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Teija Makkonen

Tuomas Tuomi-Nikula

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 17.12.2021.